

Notes breus

NOBLES

Ha sortit el decret que el govern provisional havia anunciat per tal d'abolir els títols nobiliaris.

Fidel als principis liberals i democràtics, la República aixeca la barrera que separava, per bé que superficialment, els ciutadans en dues categories, i disposa la supressió oficial del reconeixement de la noblesa. L'Estat no concedirà cap nou títol i els actuals no gaudiran de cap dels privilegis que a alguns d'ells eren inherents.

El govern, mesurat també amb la noblesa, no ha volgut fer estralls. L'armoria no hairà d'estudiar cap nou blasó; però l'índex resta obert per tal de què els hereus dels vells títols puguin mostrar les heroïcitats i les misèries de llurs antecessors i pertal de què els grotescament ungit darrerament, sentin l'orgull de no poder ésser competits per capneófit que vingués a disputar-los l'admiració de les generacions futures.

La republicana disposició és atemperada. No arriba al radicalisme de privar que un ciutadà es faci nomenar en privat pelnotiu que més li plagui. Ben mira té un tó liberal que ens fa aplaudir-la. Mentre al registre civil i, si hi ha cas, un dia, a la comissaria policíaca, estiguin inscrits amb el noms i cognoms veritables, quees nomenin, els nobles, com mille els plagui. Es com si volguéssin suprimir el nom de guerra dels treros.

Però en el decret no hveiem aclarit un punt que voldrem veure explícitament determina Els títols que hi ha concedits i respectaran. Bé. Però els casos de traspass, per herència, dels títols actuals, com han de resoldr's? I els títols que hi ha arrecons en espera del pretenció que, er esdevenir noble, vulgui reivindicar-los, i resten abolits, o poden ser resuscitats?

Si no s'han de fer nous nobles i en canvi es perpetua l'actual nissaga nobiliària, en lloc d'istaurar un dret d'equitativa deberàcia, es farà més patent la disceió de classes, amb perjudici, emra, del plebeu vanitós, el qual ab visió dantesca, caldrà que renunï a tota esperança de figurar en l'morial, on conviuen els felïços prilegiats de sang blavenca.

EIX

El Corpus d'enguany

Feia prop tres segles que el Corpus era per a Catalunya diada de mals records. Aquell Corpus històric del 1640, en què el sofriment dels catalans vexats i escarnits estallà en revolta sagnant, inicià en la història pàtria la pèrdua de les nostres llibertats.

Per això de llavors ençà, en aquesta diada en què tot somriu i tot canta, els catalans, rememorant greuges remots, eloïem el puny, i a grans crits, o baix baixet, entonàvem "Els Segadors", esdevingut cant de venjança.

Sortosament per a tots, el Corpus d'enguany serà festa d'amor, puix que la cançó dels catalans és solament cant d'esperança. L'hereu dels nostres butxins, aquell que ens recordava totes les dissorts de la pàtria i que mantenia viva la tàctica opressora, és ja ben lluny de nosaltres. Es ell qui enguany no podrà banyar el seu esperit amb la llum que davalla del nostre cel; és ell qui no podrà veure les papalones de la ginesta pels carrers de Barcelona com, per vergonya dels catalans, les hi va veure volar dos anys enrera. Es lluny el darrer Borbó; és lluny per la distància i pel desamor que per ell sentim tots els homes que estimem la llibertat i que tenim memòria; és lluny el darrer descendent del tirà que el 1714 va posar grillons d'oprobri a Catalunya; és lluny, és tan lluny, que no tornarà mai més puix que el poble ha aixecat per a ell una muralla infranquejable que li barraria el pas.

Perquè és lluny, perquè no el considerem un perill, és pel que s'apaga l'odi en els pits dels caalans i ens disposem a donar a la festa del Corpus una significació ben diversa a la que fins ara ha tingut.

En el Corpus, per damunt del seu caràcter religiós, hi sura la flaira de la festa popular. Dones bé: aquesta festa popular de la que fins ara n'hem fet símbol de la nostra esclavitud, en l'avenir ha de recordar tan sols la nostra deslliurança.

Els patriotes barcelonins procedint d'acord amb el caràcter actual de la diada del Corpus, han convidat el poble a portar unes flors a l'estàtua de Pau Claris, primer president de la República Catalana, per tal que elles sien plasmació dels batecs de l'ànima de Catalunya.

Els de Reus no podem portar flors a Pau Claris perquè l'immortal Conseller no té monument a la nostra ciutat. Podríem, però, fer quelcom que plauria més a l'esperit d'aquell gran patriota: Podríem pregar a la Junta de "El Olimpo" que fes el necessari per a què desaparegués o fos pudorosament amagat, el bust de Felip V que galleja en el saló d'actes de l'entitat.

JORDI MONTSERRAT

Cançó per al dia de Corpus ⁽¹⁾

Al dematí a la muntanya
amb aquell aire que hi fa:
poder cantar amb veu ben alta
ço que no ens deixen cantar;
cullir flor de ginestera,
i en sent l'hora del dinar
tornar ben contents a casa
amb un ram a cada mà
per guarnir la nostra taula,
és el més bonic que hi ha.

I a la tarda dir a l'amiga
perquè ens creurem menys esclaus
que d'aquells rams de ginesta
ens en posi un brot al trau;
un brot per tota la tarda
que faci de bon portar
i ens recordi sa fragància
l'olor de de la seva mà.

I quan ja fina la tarda
després de veure els gegants
i pregar per Catalunya,
en passar l'Esperit Sant,
com que tindrem la recança
de no ser Corpus de Sang
que ens deixin veure entre els ar-
un boei de cel sagnant [bres
i al fons de tot de la rambla
una miqueta de mar.

Esperant que un altre Corpus
pugui ésser més triomfant
poder dir tots: —Cada dia
ens sentim més catalans.

J. M. PROUS I VILA

Barcelona, 1923.

(1) Versos censurats per totes
les dictadures.

Improvisacions

EVOCACIO.—La notícia de què aquesta nit es celebrarà un concert en el jardí de "El Olimpo", projecta en la pantalla del meu record una estampa vuitcentista: Uns plàtans frondosos; de plàtan a plàtan formant semicírcul, garlandes de globus opalins amagant la flama del gas; en els pilans on es lliga la barana de l'escalinata, sengles canalobres ostentant el mateix sistema d'il·luminació; en una estrada una banda de música executant "Poeta y Aldeano", "El anillo de hierro" o "La Mascota". Davall dels plàtans i al redós de les taules de marbre, les damiselles que per mor de l'alta cotilla que les agarrota difícilment poden inelinar el bust per a millor servir-se del "man tecado" amb què han estat obsequiades pel promès. Free a free de la damisella, l'enamorat que li remoreja a cau d'orella la rondalla de l'amor, i una mica més enllà la germana que es ruboritza i s'engelogeix contemplant la parella, i més enllà encara la mare que mig ensonyada rememora el seu prometatge i pensa que no ha progressat gens el clàssic art de festejar.

Quantes de les senyores que avui són àvies en llegir l'anunci de "El Olimpo", hauran evocat aquella estampa i hauran pensat en aquells dies llunyans en què les menestrelles constituïen l'ornament més vistós i l'incensiu més abrandat de les festes d'aquella entitat que té les parets amarades del perfum i de la gràcia de les dones més formoses, i dels homes més faceciosos que a darreries del segle XIX passejaven triomfalment la seva joventut per les places i carrers de la, llavors, xiroia ciutat de Reus! Quantes dones de cabell cendrós, en reüllar avui la imatge que l'espill projecta, dedicaran una llàgrima d'emoció a aquella vetllada del Corpus en què prenent un gelat en el jardí de "El Olimpo", florí l'amor i l'esperança en el pit llur...!

L'evocació resulta inactual pel caràcter romàntic de l'estampa. Si en lloc de dibuixar hagués tractat de descriure escenes vives, el to seria indiscutible perquè, malgrat els seus detractors, el romanticisme és quelcom inseparable de l'ànima humana.

IGNOT